దూరపు కొండలు

సాయంకాలం అయిదు గంటలు దాటింది. అప్పటిదాకా ఎండకి యిళ్ళల్లో మగ్గిన మనుషులు చల్లగాలికి బయటికి రాసాగారు.

జానకి అప్పుడే వంట ముగించి, స్నానం చేసి తెల్లచీర కట్టుకుని, మల్లె మొగ్గలు పట్టుకుని డాబా ఎక్కింది. పిట్టగోడమీద కూర్చుని పూలు గుచ్చుకుంటూ రోడ్డుమీద వచ్చేపోయే జనాన్ని చూస్తూండడం జానకిక్కి కాలక్షేపం. ప్రక్కవాటా ఖాళీ అయేక బొత్తిగా ఏం తోచకుండాపోయింది. మళ్ళీ ఎవరన్నా అందులో చేరి, వాళ్ళతో పొందుకుదిరితేనేగాని తనకు ఈ వంటరితనం పోదు. ఇంతకు ముందుండిన వాళ్ళతో బాగా కాలక్షేపం అయేది. పిల్లాజల్లా, యింటావిడ బాగా కలివిడిగా వుండేవారు. మళ్ళీ వచ్చేవాళ్ళు అంత మంచిగా వుంటారని నమ్మకమేముంది! పోనీ, ఈ ఎండలు తగ్గేవరకూ ఎవరూ రాకుండా వుండేనే కొంత నయం: రాత్రులు యిరుకు గదుల్లో, ఉక్కలో దోమల సంగీతంతో నిద్రపట్టక బాధ పడడమన్నా తప్పిపోతుంది। హాయిగా చల్లగాలిలో పడుకోవచ్చు.

అది రెండు వాటాల పెద్ద యిల్లు. ఒకటి మూడుగదుల వాటా, ముప్పయి రూపాయల అద్దె. అందులో జానకీవాళ్ళు వుంటున్నారు. ప్రక్క భాగం చాలా పెద్దది. ఆరేడు గదులు, యెదురుగా గేటు: అద్దె వంద రూపాయలు. డాబామెట్లు ఆ భాగం వైపునుంచి వుంటడం, యెక్కువ అద్దె యిచ్చే భాగం గనుక, డాబా వాళ్ళ కిందే జమ.

పరధ్యానంగా చూస్తున్న జానకి ఆలోచనలూ, చూపులూ రోడ్డుమీద ఇంటికి కొద్దిదూరంలో ఆగిన కారులోంచి దిగిన ఒకతని మీదికి మళ్ళగానే ఎవరో కుదిపినట్లయింది. ఎక్కడో చూసినట్లుంది. ఎక్కడో! పాతపడ్డ జ్ఞాపకాల పుటలను ఎంత తిరగేసినా అంతు చిక్కలేదు. అతను ఎటో వెళ్ళిపోయేడు. దండగుచ్చిన మల్లెలు తలలో పెట్టుకుని ఆరోజే వచ్చిన పత్రిక పట్టుకుని చాప మీదకి ఒరిగింది జానకి.

క్రింద ఆడుకుంటున్న మధూ, పాపా పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి "అమ్మా, మనింటికి ఎవరో వచ్చారే రా:" వగర్చుకుంటూ ఏక కంఠంతో అన్నారు.

"ఎవరు? మగవాళ్ళా ఆడవాళ్ళా? నాన్న లేరని చెప్పలేదూ?" లేవకుండానే జవాబిచ్చింది జానకి.

"చెప్పాను. మీ అమ్మగారిని పిలవమన్నారు. రా అమ్మా!" తల్లి కొంగు పట్టుకొని లాగుతూ అన్నాడు మధు.

"అబ్బబ్బ, వుండరా వస్తున్నాను" విసుక్కుంటూ క్రిందికి దిగివచ్చి, వీధి వరండాలో లైటువేసి గుమ్మంలోకి వచ్చిన జానకి తొట్రొపడి ఒక్కడుగు వెనక్కు వేసింది. అతనే! ఎందుకో! ఆలోచిస్తూ, ఏమనాలో తోచక, అలాగే చూస్తూ దగ్గర తలుపు చాటుగా నిలబడింది జానకి.

అతను కూడా జానకిని చూసి కొంచెం కలవరపడ్డాడు. మొగంలో రంగులు మారాయి. ఏదో జ్ఞప్తికి తెచ్చుకున్నట్లు అలా రెండు నిము

షాలు చూస్తూ ఊరుకుండిపోయాడు. అంతలోనే సర్దుకుని, గొంతు సవరించుకుని. ఈ యిల్లు అద్దెకిస్తారని తెలిసింది. తాళం మీదగ్గర వుందని ఇంటివారు చెప్పారు. ఒక్కసారి యిస్తే ఇల్లు చూస్తాం" అన్నాడు.

జానకి తెప్పరిల్లింది. తేలిగ్గా ఊపిరి తీసుకుని "పట్టుకొస్తా నుండండి" అని లోపలికి వెళ్ళి తాళంచెవి అతనిచేతి కిస్తూ మరోసారి మొహంలోకి చూసింది.

తాళం తీసుకొని ఆయనకూడా వృద్ధతనూ లోనికి వెళ్ళగానే, గుమ్మానికి అలా జారగిల పడిపోయింది జానకి. గుర్తు వచ్చింది. ఆయన .... నన్ను అష్టకష్టాలు పడి ఎలాగైనా తనని యివ్వాలనుకున్న సంబంధం! తండ్రి పేరుమోసిన ప్లీడరు! చివరికి – డబ్బూ, హోదా, అందచందాలూ, వేటిలోనూ వాళ్ళ స్థాయికి తగదని తేలాత, యిలా....

గత స్మృతులను మననం చేసుకుంటున్న జానకి "యిల్లు బాగానే ఉంది, ఇంటివారికి అడ్వాన్సు యిచ్చి, రేపే చేరతాము." తాళాలు అందిస్తూ అత నన్న మాటలకి ఉలిక్కి పడి యీ లోకంలోకి వచ్చింది.

"మిమల్ని ఎక్కడో చూసినట్లుంది ... ఆఁ ... అన్నట్లు మీరు సీతారామయ్యగారి అమ్మాయికదూ ?!"

జానకి సిగ్గుపడుతూ తల ఊపింది.

"క్షమించండి, ముందర జ్ఞాపకం రాక అడిగాను. మీ నాన్నగారు బావున్నారా? మీవారికేం పని ? వీళ్ళిద్దరూ మీ పిల్లలా?" మర్యాదగా అత నడిగిన ప్రశ్న లన్నింటికీ జవాబు చెప్పి విల్చో పెట్టే మాట్లాడుతున్నాను, లోనికి రమ్మ నడమా, వద్దా " అన్న సందిగ్ధంలో పడింది జానకి.

"వెడతానండీ, రేపు సాయంత్రం వస్తాము. వారం రోజులనించీ తిరుగుతూవుంటే ఇన్నాళ్ళకి దొరికింది ఇల్లు, ఫేమిలీ. గెస్టు హౌస్‌లో వుండి" అంటూ నమస్కారంచేసి బయటికి వెళ్ళిపోయాడు. కారు మలుపుతిరిగేదాకా అటే చూసింది జానకి.

ఎంత మర్యాదగా, హుందాగా మాట్లాడాడు! తనని చూడడానికి వచ్చిన నాటి దర్పం, గర్వం పోయి నిబ్బరం, ఠీవీ వచ్చాయి. అవును — అప్పటి కింకా చిన్నతనం! ఇప్పుడు బాధ్యతలు, లోకం తెలిసిన మనిషి!.... జానకి ఆలోచనల్లో యేళ్ళక్రితం తనని మురిపించిన ఆశలు, చివరకి అవి చోటిచ్చిన నిరాశలు మెదలసాగాయి.

ఆలోచనలకి అంతరాయం కలిగిస్తూ "అమ్మా, ఆకలేస్తూంది, అన్నం పెట్టు" అంటూ, విసిగిస్తున్న పిల్లలిద్దరినీ చెరొకటీ అంటించి లోనికి నడిచింది జానకి.

రాత్రికూడా సరిగా నిద్రపట్టలేదు. 'తనని కాదని అతను చేసుకున్న ఆమె ఎలా గుంటుందో! వాళ్ళ సంసారం చూస్తూ, వాళ్ళ కలిమితో తమ లేమిని పోల్చుకుంటూ రోజులు గడపాలిగావును! అత నిక్కడికి రాకపోతే ఎంత బాగుండును!' అనుకుంది.

* * * *

ఉదయం పదిగంటలకి నిన్న ఆయనతో వచ్చినతను మనుషులను తీసుకొచ్చి యిల్లంతా తుడిపించాడు. మిగతా అలంకరణ అంతా మధ్యాహ్నం దాకా సాగింది.

సరిగా మూడుగంటలకి రెండులారీలు ఇంటిముందు ఆగాయి సోఫాలు, బీరువాలు, డ్రెస్సింగ్ టేబిల్, ఫ్రిజిడేరు, బల్లలు, కుర్చీలు జంటమంచాలు, దిగుతున్న రకరకాల సామానుని గుమ్మంలో నుంచుని ఆశ్చర్యంగా చూసింది జానకి. సామానంతనీ చూసి లోపలికి జేరవేయి

స్తున్నారు గుమస్తాలు, బంట్రోతులు, అసలు వాళ్ళెవరూ అక్కర లేకుండానే కార్యక్రమమంతా జరిగి పోతూంది.

సాయంత్రం చల్లబడ్డాక, సామానంతా సర్దటం అయ్యాక, ఇంటి ముందు కారాగినచప్పుడికి, దొడ్లో పచ్చిడి రుబ్బుతున్నజానకి, అదలా వదిలేసి పరిగెత్తుకువచ్చి కిటికీవారగా నిలబడి, దడదడలాడే హృదయంతో ఊపిరి బిగబట్టి చూడసాగింది. ముందు ఆయన దిగి ఆరేడు సంవత్సరాల అబ్బాయిని, నాలుగైదు సంవత్సరాల అమ్మాయిని దింపాడు! తర్వాత ఆమె?

గుండెలు బిగబట్టి చూస్తున్న జానకి కళ్ళు వెడల్పయ్యాయి. మంచిగులాబి రంగు ఛాయ, బాగా పొడుగు, నడినెత్తిన పాషన్‌గా చుట్టిన సిగ, స్లీవ్‌లెస్ బ్లౌజ్. బంగారపు వాచి ఎడంచేతికి, కుడిచేతికి నాలుగు బంగారపుగాజులు, హైహీల్ షూస్, నాజూకైన హేండుబేగ్! చక చక నడుస్తూ లోనికి వెళ్ళం దామె. కాసేపటికి, ఇల్లంతా చూస్తోంది కాబోలు – "ఈ సామాను ఇక్కడెందుకు పెట్టారు? ఆ బీరువా ఏది? ఇది తీసికెళ్ళి ఆగదిలో పెట్టండి .." అంటూ నౌకర్లని గదమాయిస్తున్న మాటలు వినపడ్డాయి జానకికి.

జానకి గుండెలో పెద్ద మంచుముద్ద చేరి వళ్ళంతనీ కుంచిస్తున్నట్టు చేసింది.

"జానీ!" శంకరం లోపలికి వచ్చి ఎప్పుడు బట్టలుమార్చుకున్నాడో జానక్కి తెలియదు. భర్తవంక నిశ్చలమైన కళ్ళతో చూసింది.

ముతక సైను బనీను, ఖద్దరు లుంగీ, హవాయి చెప్పులూ భుజాన వారం రోజులనుంచీ విడవకుండా వాడుతున్న– తువ్వా లనుకో బడె గజం గుడ్డ––నీరసంగా, చెమటలు కకే జిడ్డుమొహం! – అదీ తన భర్త.

9)

ఏడాది క్రితం కొన్న మూడుచీరలు రొటేషను మీద దాకలాడిక్కీ, యింటికి మధ్య తిరగ్గా వెలిసిపోయిన నేతచీర, వీపుమీద సగానికి వచ్చే గరిటకాడ లాంటి జడా, నాలుగున్నర అడుగుల పొడుగూ, చామనచాయ, ఫిప్త ఫారంతో మానేసిన చదువూ —అదీ తను.

ముందుగదిలో, నేలమీద అడుగు ఎత్తు ముక్కాలిపీట, రెండు మడత కుర్చీలు —రాత్రికి అదే పడకగదిగా అవతారం ఎత్తుతుంది—ఒక పట్టెమంచం, మూడు చిరిగిపోయిన తుంగచాపలు! తర్వాత గదిలో పెట్టెలు, బట్టలు, ప్రక్క చుట్టలు, పప్పులు, ఉప్పులు నానాచెత్తా! మూడో గదిలో వంట, భోజనం, నలుగురూ ఒక్కసారి కూర్చోవడం కుదరదు. తిండి తిని లేనప్పుడు ఒళ్ళు దగ్గిర పెట్టుకోకపోతే ఏ గిన్నో, జాడీయో, కనీసం అట్ల కాడో నెత్తిమీద థధిగిణతోం అంటుంది—అదీ తన ఇల్లు.

"జానీ, నీళ్ళు తోడావా!" దగ్గిరగా వచ్చి అన్నాడు శంకరం.

"తోడలేదు. ప్రతీదానికీ నన్నే వేధించకపోతే కాస్త వెళ్ళితోడుకో" కూడ దేమిటి, చిరాకుగా అంది జానకి.

భార్య ఎందు కిలా ఖస్సు మంటూందో తెలయక తెల్లబోయాడు. మనసు సరిగా లేదేమో అని సరిపెట్టుకుని మాట్లాడకుండా లోపలికి వెళ్లాడు శంకరం.

రాత్రి భోజనం చేస్తూ యధాలాపంగా శంకరం "ప్రక్కవాటాలోకి ఎవరో వచ్చినట్లుందే, ఎవ రేమిటి?" అని అడిగాడు.

"ఏమో, వెళ్ళి అడిగిరండి, నా కేంతెలుసు." మొఖం ముడుచు కుంటూ అంది. భార్య అర్థరహిత కోపానికి కారణం తెలియక మనసు చిన్న పుచ్చుకున్నాడు.

రాత్రి నిద్రపట్టక ప్రక్కమీద పొర్లుతూ ఆపసోపాలు పడుతున్న జానకి చేతిని ప్రేమగా పట్టుకుని "ఏంజానీ, వంట్లో బాగులేదా, ఇవాళంతా అదోలా వున్నావు?" అని అడిగాడు.

చేతిని విసుగ్గా తోసేసి "వంట్లో ఏంరోగం! ఛీ .. వెధవ ఉక్క . . . దోమలు, చావాలి నిద్రపట్టక . . . ఒక్క ఫేనుకూడా కొనుక్కునే అదృష్టంలేదు— వెధవదరిద్రం . . . " విసుక్కుందిజానకి

అతిసౌమ్యుడైన శంకరానికికూడ కోపం తెప్పించాయి ఆ మాటలు. "ఏం! ఇన్నాళ్ళనించీ లేని దరిద్రం ఇవాళ కొత్తగా ఏమి వచ్చింది? ఏమ యింది నీ కివాళ .... ప్రొద్దుటినించీ చూస్తున్నాను నీ వరస" తీక్షణం గానే అడిగాడు.

"హూ" . . . కోపంగా మూలిగి ఇంక రెట్టించకుండా బలవంతంగా కళు మూసుకుని అటుతిరిగి పడుకుంది జానకి.

* * *

తెల్లారింది. జానికీ మామూలుగా ప్రొద్దునే లేచి యిల్లూ వాకిలి తుడిచి, పొయ్యీ కుంపటీ అంటించింది. కాఫీ అయ్యాక, స్నానం చేసి, ఆదరాబాదరా వంట ముగించి, శంకరానికీ, పిల్లలకీ పెట్టి. తనూ తింది శంకరం ఆఫీసుకి మునలిసైకి లెక్కి వెళ్ళిపోయాడు. ఆపు చెయ్యా లంటే ఏ చెట్టుకో, గోడకో గురిచేస్తేనేకాని ఆగని సైకిలు! పిల్ల లిద్దరూ వీధిచివర తాటాకులబడిలో చదువుకోడానికి పరిగెత్తారు.

ఇదంతా ఎనిమిదేళ్ళనుంచీ జానకి చేస్తున్న చూస్తున్న కార్యక్రమం. ఇది ఇలా రోజూ జరగాల్సిందే! ఇందులో మార్పేం వుండదు. మార్పంటూ వుంటే, ఏ మూడునెలలకో, ఆరునెలలకో పండగపేరు చెప్పి సినిమాకి వెళ్ళ నప్పుడు! అదయినా వారం రోజుల ముందుగా దాన్ని గురించి చర్చించి నిర్ణయించి, ఆశగా ఎదురుచూసి, చివరికి నడుం విరిగేలా ఆ బల్లమీద

నిటారుగా మూడుగంటలు కూలబడి ఆనందించి, బయటి కొచ్చాక. మరో సినిమా చూసేదాక ఆ ముచ్చటలే చెప్పుకుంటూ. ఆ పాటలే పాడు కుంటూ మురిసిపోవడం!

జానక్కి ఆలోచించినకొద్దీ విరక్తి, వైరాగ్యం వచ్చాయంటే ఆశ్చర్య మక్కర లేదు.

కిటికీ బయట, పొరుగుపిల్లలిద్దరూ వరండాలో అటూఇటూ పరుగెడు తున్నారు. వాళ్ళ నోటివెంట ముద్దుముద్దుగా యింగ్లీషు మాటలు చిలక పలుకుల్లా వస్తున్నాయి. ఆడపిల్లా మగపిల్లవాడిలాగే కత్తిరించిన జుట్టూ, ఊల జెర్సీ సాక్స్. బూట్స్—తెల్లగా బొద్దుగా ఆరోగ్యంగా ఉన్నారిద్దరూ,

తలుపులేసి నిలబడి, వాళ్ళిద్దర్నీ సైగచేసపిలిచింది జానకి, ఏదో తెలియని బాధ, ఆవేదనతో బాటు ఆ పిల్లలంటే ఎందుకో తనకే అర్థంకాని మమకారం, వాత్సల్యం కలిగాయి. తన పిల్లల గురించి కన్న కలలు, వాళ్ళలో నిజమవడం చేతనేమో!

"నీ పేరేమిటి బాబూ?" నవ్వుతూ అడిగింది.

"నా పేరు హేమంత్, చెల్లిపేరు కల్పన"

"ఏం చదువుతున్నారు!"

"ఇంకా ఎక్కడా చదవడంలేదు. తాతగారి దగ్గర వున్నప్పుడు కాన్వెంట్ నే సెకండ్ స్టేండర్, చెల్లి కిండర్ గార్డెన్‌లో" క్రొత్తనేది లేకుండా ధాటీగా జవాబిచ్చాడు.

ప్రేమగావాళ్ళ బుగ్గలు నిమిరింది జానకి, వాళ్ళిద్దరినీ దగ్గరకు తీసికొని గుండెకి హత్తుకుంది. చెంపల్ని రెండు ధారలు జారాయి. తెల్లబోయి చూస్తున్న ఇద్దరితో "యిక్కడే వుండండి" అంటూ హడావిడిగా లోపలికి వెళ్ళి మధూ పాపలకోసం ఏనాడో కొన్న చాక్‌లెట్లు రెండు తీసి

కొచ్చి ఇచ్చింది. ఈలోపం శైలజ ఎందుకో బయటికి వచ్చి జానకి వంక అదోలా చూసి మొహం చిట్లించి లోపలికి వెళ్తూ "బబ్బూ, కమిన్ ; ఏం చేస్తున్నారక్కడ?" కేకలువేసిపిల్చింది. పిల్లలిద్దరూ భయంగా పరిగెత్తారు.

"ఎక్కడపడితే అక్కడ, ఎవరేదిస్తే అది పుచ్చుకోవచ్చా? బాడ్ మేనర్స్!" లోపల్నుంచి మాటలు వినపడ్డాయి. జానకి మనస్సు చివుక్కుమంది.

* * *

రోజులు గడచినకొద్ది జానక్కి వాళ్ళ గురించిన వివరాలు ఒక్కొక్కటి తెలిశాయి. ఆయన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు. రాత్రుళ్ళూ పగలూ ఎందరెందరో పెద్దమనుషులు వస్తూ పోతూంటారు. ఆయన ఆఫీసుకి వెళ్ళడానికి ఒక టైమంటూ వుండదు. కావాలనుకున్నప్పుడు వెళ్ళడం, లేదంటే ఫయిళ్ళ కట్టలు ఇంటికే పంపుతారు గుమాస్తాలు.

ఆమె కలెక్టరుగారి ఏకైక పుత్రికట. ముద్దులకూతురు. బి. ఎ. చదివింది. చిన్నప్పటినుంచీ ఎవరిమీదో ఒకరిమీద అధికారం చెలాయించడానికే అలవాటు పడిందేమో, యింట్లో ఎప్పుడూ అరుస్తూనే వుంటుంది. నౌకర్లందరికీ ఆమె అంటే హడలు. వంటకి మనిషి పిల్లలని చూడటానికి ఆయా. మిగతా పనులకి నౌకరు-ఇంక ఆవిడ కేంపని? మల్లెపువ్వులా, మడత నలగని బట్టల్తో ఏసోఫాలోనో పడుకుని, విలాసంగా పుస్తకం చదవడమో, ఎవరయినా వస్తే కబుర్లు చెప్పడమో! అంతే.

మొదట్లో ఒక్కసారి ఆమెతో మాట్లాడి పరిచయం చేసుకోవాలనుకుంది జానకి. కాని ...తన దగ్గిర ఎప్పుడో పెళ్ళినాటి పాత పట్టుచీర తప్పించి కాస్త శుభ్రమైనదంటూలేదు. తీరా తను అదే కట్టుకు వెళ్ళినా, ఆమె సరిగామాట్లాడుతుందని ఏముంది? ఎప్పుడు గుమ్మంలో కనబడినా అదోలా మొగం పెట్టి లోనికి వెళ్ళిపోతుంది ఆమె తన గురించి, భర్త

గురించీ, ఇంటిగురించీ పశ్నలడిగి చివరికి 'అంత చిన్న ఇంటిలో యెలా వుంటున్నారనో,' 'మీ యింట్లో ఫ్యాన్ లేదా? ఉక్క పెట్టదూ' అనో 'రేడియో లేకపోతే ఏలా తోస్తుందనో అంటే తనకి తలకొట్టేసిన ట్లుంటుంది. పైగా తాను వాళ్ళింటికి వెళితే ఆవిడని తమ ఇంటికి పిలవాలి. ఆమె వస్తే యెక్కడ కూర్చోబెడ్తుంది? ఆ కుర్చీలో ఆమె కూర్చుంటే అది పరువు దక్కిస్తుందన్న నమ్మకంలేదు యెందుకొచ్చింది? హద్దు యెరిగి మెలగడం మంచిది అని సర్ది చెప్పుకుంది జానికి.

వచ్చిన కొద్దిరోజుల్లోనే శైలజకి ఆ ఊళ్లో యెందరో ఉన్నత కుటుంబాల ఆడవాళ్ళతో, పెద్ద ఉద్యోగస్తుల భార్యలతో, పరిచయం అయింది. ఇంచుమించు ఎవరో ఒకరు ప్రతిసాయంత్రం కార్లల్లో వస్తూ పోతూంటారు. ఈమె కూడా రోజూ ఎక్కడికో వెడుతూనే వుంటుంది.

ఇంచుమించు రోజు భార్యా భర్తలిద్దరూ బయటికి వెడతారు. ఎక్కడికి వెళ్ళినా పిల్లలని నౌకర్లమీద వదిలి వెళ్ళిపోవడం జానకికి ఆశ్చర్యంగా వుండేది. ఎంతహాయి! ఎందరికో అలాంటి అదృష్టం! ఆ వూర్లోవున్న రెండు ఆడవారి క్లబ్బుల్లో ఆవిడ మెంబరట!

జానకి ఆ యింట్లోకి వెళ్ళకపోయినా, ఆమెతో మాట్లాడకపోయినా, ఆయా ద్వారా. వంటవాడిద్వారా, నౌకర్ల ద్వారా, స్వయంగా వినీ ఎన్నో విషయాలు సేకరించింది ఆమెకి కోపంయెక్కువ. అస్తమానం ఎవరితోనో తగువు పెట్టుకుంటేనేగాని తోచదు. సాధారణంగా అది యెవరో' ఆయనే అయ్యుంటారు! "అయ్యగారు సాధ్యమైనంత-వరకు సర్దుకుపోవాలని చూస్తారు! ఆయన దేవుడు." అంటుంది ఆయా! జానక్కి విన్నకొద్దీ యింకా వినాలనే ఆరాటం హెచ్చయింది. చక్కగా తిరిగినంత సేపు ఇద్దరూ తిరిగి ఈ కజ్జాలు ఎందుకో అనుకునేది జానకి.

ఒకరోజు జానక్కి గోడవతల్నుంచి ఆయనగొంతు వినపడింది—

"నువ్విలా వందలూ, వేలూ దానాలు చేస్తూంటే ఎక్కడ్నించి వస్తుంది?

నా కేం ఇండియా ప్రసిడెంటులా పదివేలు జీతం లేదు! అందులోనూ నెలాఖరు." ... .

"ఎందు కలా ఊరకే చదువుతారు! బావుంది, మా క్లబ్‌దేకి అందరూ చందాలు వేసుకుని మంచి మంచి ప్రోగ్రాంలు పెట్టించి ఘనంగా చెయ్యాలనుకున్నాం. మన తాహత కొద్దీ నేనూ వందరూపాయలు వేశాను. యిందులో ఇండియా ప్రశిడెంటుని, ఇంగ్లాండు మహారాణినీ తేవడం ఎందుకు ?" ఆమె గొంతు లేచింది.

"మన తాహతు వందరూపాయలు క్లబ్బు చందా ఇచ్చేటంతటిదా? అసలు నీకేమైనా యింటి ఖర్చు తెలుస్తుందా? నా జీతమంతా మన కారు పెట్రోలుకి చాలడంలేదు! మన వేషాలకీ పార్టీలకీ సినిమాలకీ–యింక సరే! అవంతా చాలనట్లు,యింకా నీవిలా వందలూ, వేలూ తే అంటే యెక్కడ్నించి తెస్తాననుకున్నావు ?"

"ముష్టి వందరూపాయలకోసం ఎన్నిమాటలంటున్నారు? పోనీ అంత బెంగపెట్టుకోకండి ప్రస్తుతానికి అప్పుగా ఇస్తే, తర్వాత మానాన్నకి రాసి తెప్పించి యిచ్చేస్తాను." నిర్లక్ష్యంగా అంది.

"చాల్లే, నీ గొప్పకబుర్లు నాదగ్గిర చెప్పకు—మీనాన్న కలక్టరు గొప్పలు నాదగ్గిర చూపించకు. సిగ్గులేంపోతీసరి—అమాటననానికి" విసురుగా అని బయటికి వెళ్ళిపోయాడాయన!

వీళ్ళకీ డబ్బు యిబ్బందేనా! ఆశ్చర్యపోయింది జానకి. వంద రూపాయల జీతగాడు శంకరం జన్మానికో శివరాత్రి అన్నట్లు ఎప్పుడో సినిమాకి వెళతానంటే బెంచి టిక్కట్టు అర్ధరూపాయి లేదంటాడు ఆ దరిద్రం తన కర్మమౌతూంది. కాని వెయ్యిరూపాయిల జీతగాడు ప్రసాద్ కూడా పెళ్ళాంముచ్చట తీర్చలేక పోతున్నాడు–ఎంతచెట్టుకి అంతగాలి.... నిట్టూర్చింది జానకి.

ఇంకోసారి యిలాగే కిటికీ దగ్గర నిలబడి తల దువ్వుకుంటూంది సాయంత్రం జానకి. వాళ్ళిద్దరూ ఆరుబయట పేముకుర్చీలో కూర్చున్నారు ఆమె బాగాముస్తాబయివుంది. ప్రయత్నం లేకుండానే మాటలు చెవిన పడుతున్నాయి.

"నేను రాను, నువ్వెళ్ళు కావాలంటే। నాకు వీలు అవదు" చిరాగ్గా అన్నాడు ప్రసాద్.

"బావుంది, ముందువస్తామని. ఇప్పుడు వెళ్ళకపోతే ఏంబాగుంటుంది? మిమ్మల్నికూడ తీసుకొస్తానని చెప్పాను వాళ్ళతోటే?"

"ఎవరినడిగి చెప్పావు? నేను వస్తానని నిన్నెవరు చెప్పమన్నారు? ఎందుకు బాగుండదు, నువ్వొక్కతెవే వెళ్ళు చాలాబాగుంటుంది?"

"మార్క్లబ్ మెంబర్, వెడ్డింగ్ యానివర్సరీ. డిన్నరుకి పిలిచారు ఇద్దరం తప్పకుండా రావాలని మరీమరీ చెప్పారు. వస్తామని ప్రామిస్ చేశాను. యిందులో తప్పేముంది?"

"నేనూ మనిషినేగా, నాతోనూ చెప్పవచ్చుగా. కనీసం తర్వాతనైన ఆయన ఫోన్ చేస్తే ఏం పోయింది। ఎవరో ఆడవాళ్ళు నీతో చెపితే నీకొంగు పట్టుకు తయారవడానికి నేనేం అంత చవటదద్దమ్మనికాను।"

"నాతో చెపితే ఒకటి, మీతో చెపితే ఒకటీనా? మీకు పిలుపువచ్చిన చోటికల్లా నేను రావడం లేదూ।"

"ఇప్పుడు నీతో వాదిస్తూ కూర్చోడానికి నాకు ఓపిక లేదు నేను రాను, నాసంగతి నీకు తెలుసు—ఒక్కసారి చెబితే ఇంక అంతే. అలా అని నిన్ను వద్దనలేదు. నువ్వువెళ్ళు."

"నేను వెళ్ళడానికి మీ పర్మిషన్ అక్కరలేదు. నేనెలాగూ వెళ తాను ... ఛీ ఎంత చదువుకున్నా యీ మగవాడన్నవాడు యింతే। ఆడది కాస్త చొరవ చేస్తే సహింపు వుండదు। అందరిలో నా పరువు తియ్యా

అనేగా మీ పంతం! సరే కానివ్వండి. మీ గుణమే బయట పెట్టుకున్నారు! కోపంగా లేచి తనే కారు నడుపుకుని వెళ్ళిపోయింది.

ఎంత సంపాదన వున్నా అనుభవించడం చేతగాని మనుష్యులు! అనుకున్నంత మెత్తనివాడు కాదు అతను! విస్తుపోయింది జానకి వాళ్ళ ప్రవర్తనకి.

• • •

వాళ్ళువచ్చి రెణ్ణాళ్ళు అవుతూంది. ప్రక్క వాటాలో మాటలు మరీ యెక్కువగా వినపడ సాగాయి జానకికి ఆ మధ్యాహ్నం.

"ఎల్లుండి వాళ్ళు వస్తుంటే, నువ్వు రేపు వెళ్ళిపోవడం ఏం బాగుంది శైలూ!" ఆయన మొదట నెమ్మదిగానే అన్నాడు.

"సీట్లు రిజర్వు చేయించడం కూడా అయిపోయాక, యింక మానేదెలాగ చెప్పండి? పోనీ కాన్సిల్ చేసుకుందామన్నా, వాళ్ళందరిని యెంత నిరాశ పెట్టినట్లు అవుతుంది. నామూలంగా మా క్లబ్ మెంబర్లందరూ నాతోపాటే అంతా చూడాలని ప్రోగ్రాం వేశారు. మద్రాసులో మా అత్తకి రాసి వీళ్ళకన్నియేర్పాట్లూ చేయించాను. ఊటీలో, బెంగుళూరులో, మైసూరులో, కొడైకెనాల్లో, మధురలో అంతా నేనొకటి రెండుసార్లు తిరిగాను కాబట్టి నాకుతెలుసు. నేనున్నానని వాళ్ళు ఎంతో ముచ్చటపడి ప్రోగ్రాం వేసుకున్నారు. యిప్పుడిలా చివరిక్షణంలో నేను మానుకుంటే వాళ్ళేమనుకుంటారు!"

వెళ్ళదలచినవాళ్ళు ఏలాగూ వెడతారు. నువ్వులేకపోతే పోయేదేం వుండదు! సరిగ్గా ఒకరోజుముందర నీవిలా వెళ్ళిపోతే అమ్మా, నాన్నా ఏమనుకుంటారు?"

"వాళ్ళువస్తారని తెలిసి వెళ్ళిపోతున్నానేమిటి? ఎప్పుడనగా వేసిన ప్రోగ్రాం నిన్నకదూ వీళ్ళ టెలిగ్రాం అందింది!?

"ఇంటికివచ్చే అత్తమామలు ముఖ్యమా, యీసరదాలు ముఖ్యమా?" తీక్షణంగా వుంది గొంతు.

"వాళ్ళు వస్తే నేనేం చేయాలి. మీరున్నారు. వంటవాడున్నాడు, నౌకర్లున్నారు. నేనేం వండాలా, వార్చాలా?"

"వాళ్ళేమనుకుంటారో అన్న ధ్యాసలేదన్నమాట! నీగురించి ఏమను కున్నా నీకు లెక్కలేదు. కాని నామాటేమిటి?"

"అంతగా వాళ్ళు వచ్చేవేళకి నే నుండాలంటే యిప్పుడు వీలుకాదు. పదిహేనురోజులు పోయాక రమ్మని వైరివ్వండి."

"అంతగా వాళ్ళు వస్తామని రాస్తే మా ఆవిడ దేశంమీద తిరగడా నికి బయలుదేరింది. యిప్పుడు రావద్దు. తర్వాత రమ్మని రాయనా! నీకు లేకపోయినా ఆమాత్రం జ్ఞానం నాకుంది."

"ఊరికే మాటలు జారకండి. ఏదంటే అది పడేదాన్నికాను." ఆమె కూడా గొంతు హెచ్చించింది.

"గొంతు ఒకటుంది నీకు. ఆ ప్రక్కవాటాలో చూడు! రెణ్ణెల్ల నుంచీ చూస్తున్నాను. ఏనాడైనా ఆ ఇల్లాలి మాట ఏమన్నా వినపడిందా? సంసారుల లక్షణం అది. చూసి బుద్ధితెచ్చుకో."

"ఆ....మీరు ఓ గంగిరెద్దుని కట్టుకునుండాల్సింది. మీరు కూర్చో మన్నచోట కూర్చుని, ఆడమన్నప్పుడల్లా "కీ" యిచ్చిన బొమ్మలా చక్కగా ఆడుతూవుండేది."

"చాల్లే, వినపడుతుంది. — అవును నిజమే! ఆనాడు ఆమెని అందచందాలు లేనిదనీ, మాతో తూగే తాహతు లేదనీ నిరాకరించాము. ఇప్పుడు తెలుస్తూంది. ఎంత పొరపాటు చేశానో. బుద్ధి గడ్డితిని చేసుకోలేదు. అలా ఏ లేనింటి పిల్లనో చేసుకుంటే అణిగిమణిగి వుండి నాతో సహకరిస్తూ వుండేది...."

అంత కోపంలోనూ ఆశ్చర్యంగా ఆవిడ "ఓహో ! అదన్నమాట సంగతి. అందుకా అస్తమానూ ఆవిడ తలుపుచాటున నక్కి చూస్తుంటుంది. పిల్లలని చేరదీస్తూ వుంటుంది. ఎందుకో అనుకున్నాను. పాపం ఆవిడనే చేసుకువుండాల్సింది...." వెక్కిరింపుగా అంది.

"ఛప్ నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడకు. విన్నారంటే బాధ పడతారు. నీకింత తలబిరుసు అని తెలియక నీ వేషభాషకి, పై మెరుగులకి మోసపోయి గోతిలో దిగాను. నాకీ యోగముంటే ఆమెనెందుకు చేసుకుంటాను .. హు నిన్ను చేసుకొని ఏ ఒక్కనాడు సుఖపడ్డాను? భార్యకుండవలసిన లక్షణాలు నీలో ఏ ఒక్కటయినా వున్నాయా ? అడుగడుగునా నీ పుట్టింటి గొప్పతనాలు ప్రదర్శిస్తూ, ఇవతలివాళ్ళు అంత తక్కువవాళ్ళన్నట్టు అధికారం చెలాయించడమేగా నీకు చేతనయింది ఏనాడయినా నువ్వు పిల్లలకీ నాకూ దగ్గరకూర్చుని ప్రేమగా అన్నంపెట్టావా? తిన్నామో మానామో ఏరోజయినా మా అతిగతి కనుక్కున్నావా? నువ్వు వున్నా మేము నౌకర్ల దయాదాక్షిణ్యాలమీద అధారపడవలసిందేగా? మన కుటుంబ గౌరవంకోసం, నా హోదా నిలబెట్టుకోడం కోసం, అస్తమానం నిన్ను కాదని, నీతో తగవు పెట్టుకోడం ఇష్టంలేక, నీవు చెప్పినట్టలా చేసి నీవు రమ్మన్నచోటికల్లా వచ్చి, మనమేదో ఆదర్శదంపతులమనే భ్రమ కలిగిస్తున్నాను ఆడినకొద్దీ ఆడిస్తున్నావు. రోజురోజుకీ నీ ఆగడం మరీ ఎక్కువైపోతోంది."

"మీరు నోటికి వచ్చినట్టలా మాట్లాడితే నేనూరుకోను....మీకంత బాధగావుంటే, ఈ తక్షణం ఎక్కడికయినా పోయి, నిక్షేపంలా నా బ్రతుకు నేను బ్రతకగలను. అప్పుడు మీ ఇష్టంవచ్చినదానిని కట్టుకుని కులకండి" ఆవేశంతో ఆమె గొంతు వణికింది.

"ఇదొకటి బెదిరింపు నాకు ఛీ! నీతో మాటలేమిటి? ..." అతను లేచి బయటికి వెళ్ళిపోయాడు విసురుగా.

* * *

ఆ సాయంకాలం శంకరం మామూలుగా ఆరింటికి ఎర్రని తెల్లని కాగితం ముక్కలా అంటించిన ఫైళ్ళు నాలుగో, అయిదో చంకని పెట్టు కొని యీ జన్మకింతే అన్నట్లు, ఉస్సురంటూ ఇంట్లో అడుగుపెట్టాడు. రెండు నెలలనుంచీ జానకిలో చెప్పలేని మార్పు వచ్చింది. ఇదివరకులా నవ్వుతూ మాట్లాడదు. పలకరిస్తే ఏదో ఆలోచనల్లోంచి, చికాగ్గా, విసురుగా కసురుతుంది ఆఫీసునుంచి ఇంటికి వచ్చేవేళకి నవ్వుతూ ఎదురొచ్చి ఆప్యా యంగా కాఫీ అందించి సేదతీరినట్లు మాట్లాడే జానకి యిప్పుడు అసలు గుమ్మంలోకే రావడంలేదు. విసురుగా కాఫీ తెచ్చి బల్లమీద పెట్టి వెళ్ళిపో తుంది. పిల్లలని వృత్తపుణ్యానికే తిట్టడం, కొట్టడం చేస్తుంది. శంకరానికి ఎంత ఆలోచించినా భార్య ప్రవర్తన అర్థంకాలేదు. ఇంట్లోవున్న కాసేపు జానకి ప్రవర్తనతో మనసు విరిగిపోయేది. ఏం మాట్లాడితే ఏంముప్పో అన్నట్టు ఊరుకునేవాడు శంకరం. ఎన్నివిధాలుగా అడిగినా జానకి ముభా వానికి కారణం తెలుసుకోలేక "తన తప్పేమిటో" అని మధనపడేవాడు.

జానకి శుభ్రమైన చీర కట్టింది. మొగం రుద్ది కాటుక పెట్టిందేమో- మొఖం కళకళలాడుతూ వుంది. జడ మానేసి సిగచుట్టి, మల్లెపూలదండ పెట్టింది.

కళకళలాడుతూ ఎదురొచ్చిన జానకిని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు శంకరం. లోనికి వెళ్ళి కాఫీగ్లాసు తెచ్చి అందిస్తున్న జానకిని చూసి, "ఇవాళ రాణీగారెందుకో అప్సరసలతో పోటీ పడ్తున్నారు." బెదురుతూనే

అన్నాడు శంకరం. మనసు సరిగా వుండాలేగాని విట్లు వేయడంలో, ఆమె అందం పొగడడంలో ఫస్టు. ఎలాగైనా కొద్దిపాటి కవి హృదయం వుంది శంకరానికి.

"ఏడేళ్ళు దాటినా ఆమాటే అంటున్నారు: ఎప్పుడూ అవే కబుర్లా? క్రొత్తవి చెప్పాలిగాని! సరే పోనెండిగానీ నీళ్ళు తోడాను; చల్లారి పోతాయి, త్వరగా కానీయండి. సబ్బూ, తువ్వాలు అక్కడే వున్నాయి." ముసి ముసి నవ్వుతో అంది జానకి.

కలా, మాయా అనుకున్నాడు శంకరం. కొద్దిరోజుల్ క్రిందటి జానకి విసుగు, కోపం అర్థం కాలేదు. ఈనాటి ఆమె ఆదరణా, అభిమానంకూడా అర్థంకావడంలేదు శంకరానికి.

—o—